

aru

KULTTUURIPOLKU

Alakoulu 2023–2024

Janakkala

KULTTUURIPOLKU –TAIDETTA JA KULTTUURIA JOKAISELLE KOULULAISELLE

Tervetuloa lukuvuoden 2023–2024 alakoulun Kulttuuripolulle! Polulta löytyy monenlaista taidetta ja kulttuuria jokaiselle luokka-asteelle. Kulttuuripolku sisältää jokaista luokka-astetta velvoittavat sisällöt, syventämisvinkkejä, materiaalipankin sekä media-askin.

Muuta laadukasta, kouluille suunnattua lastenkulttuuria tarjoamme mahdollisuuksien mukaan koulujen Kulttuuripolun yhdyshenkilöiden kautta. Kulttuurikeskus ARX tuottaa erilaisia taide- ja kulttuurikasvatuksen omatoimisisältöjä, joita opettajat voivat hyödyntää opetuksessa sellaisenaan tai soveltaen. Osa materiaaleista on lainattavissa konkreettisina taidelaukkuina omaan luokkaan.

Kulttuuripolku on Janakkalan kulttuurikasvatussuunnitelma. Jokaiselle vuosiluokalle taataan kulttuurikokemus, joka kasvattaa kulttuurikompetenssia ja tutustuttaa eri taiteenlajeihin sekä paikalliseen kulttuuritarjontaan. Janakkalan perusopetuksen Kulttuuripolkua koordinoi Janakkalan kulttuuritoimi yhteistyössä Kulttuurikeskus ARXin kanssa. Kulttuuripolkua rahoittavat Janakkalan kunta ja Opetus- ja kulttuuriministeriö.

LAPSEN OIKEUS KULTTUURIIN JA TAITEESEEN

Kulttuuripolku toteuttaa lapsen oikeutta taiteeseen ja kulttuuriin.

Lapsen oikeuksien julistuksen mukaisesti jokaisella lapsella on oikeus kulttuurielämyksiin ja itseilmaisuun. Kulttuuripolusta jokainen janakkalalainen lapsi saa monipuolisen kattauksen taide- ja kulttuurikokemuksia koulutiensä aikana. Vuosi vuodelta Kulttuuripolku kasvattaa lapsen kulttuurikompetenssia opetus- suunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Jokainen polun etapeista tukee opetussuunnitelman tavoitteita ja tarjoaa sisältöjä niin laaja- alaisiin kuin oppiainekohtaisiin tavoitteisiin.

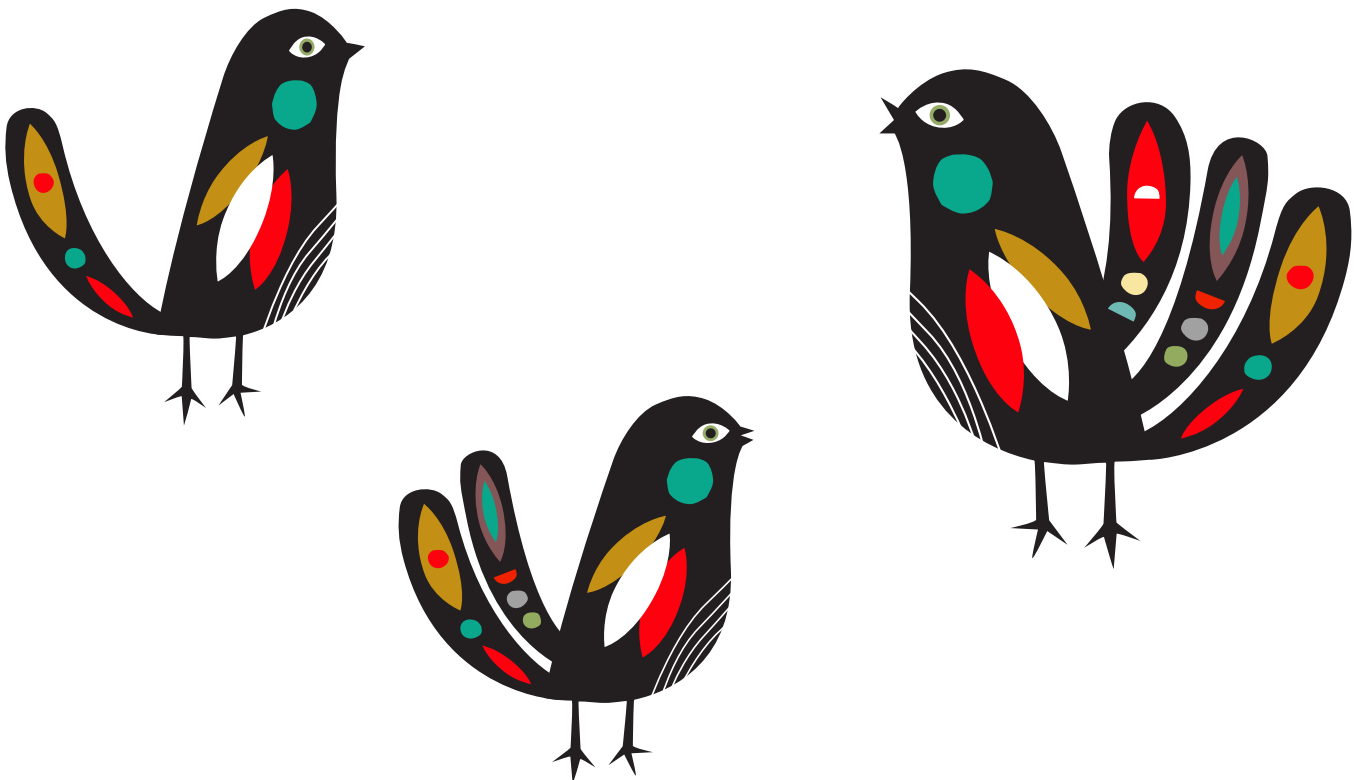
#KULTTUURIPOLKU

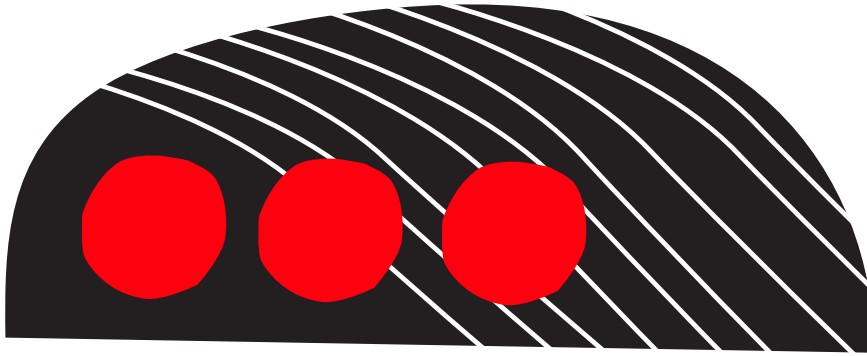
Kulttuuripolun tapahtumia voi seurata Kulttuurikeskus ARXin sosiaalisten medioiden kautta: Facebook [ARXHameenlinna](#) ja Instagram [@arxgrammi](#). Henkilökunta voi halutessaan myös itse julkaista tunnelmia Kulttuuripolulta kaikkien iloksi #kulttuuripolku- tunnisteella.

MITEN KULTTUURIPOLKU TOIMII?

Jokainen lapsi osallistuu kerran vuodessa Kulttuuripolun sisältöön. **Kulttuuripolussa jokaiselle luokka-asteelle on omat velvoittavat sisällöt, jotka ovat kouluille täysin maksuttomia.** Sisältö voi olla joko retki kulttuurikohteeseen tai koululla toteutettava työpaja.

Velvoittavien sisältöjen kustannukset, kuten pääsyliput ja kuljetuksen maksetaan seudullisen lastenkulttuuriyhteistyön budjetista. Kulttuuripolun sisällöt ovat osa Janakkalan opetussuunnitelmaa. Sisällöt tukevat paitsi laaja-alaisia tavoitteita, myös oppiainekohtaisia opetussuunnitelman tavoitteita. Nämä on esitelty tarkemmin sisältökuvausten yhteydessä.

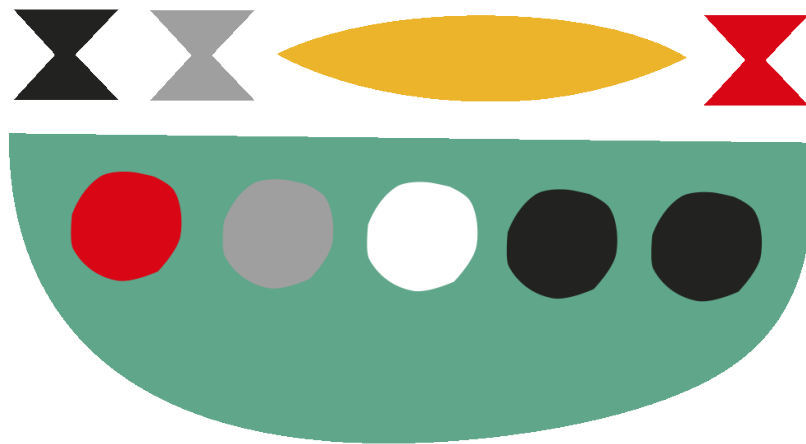
KULTTUURIPOLUN YHDYSHENKILÖT

Jokaisella koululla on Kulttuuripolun yhdyshenkilö, joka toimii linkkinä Jankkalan kulttuurituottajan, ARXin ja koulun välillä. Kulttuuripolun yhdyshenkilöt tiedottavat muuta koulun väkeä Kulttuuripolusta – erityisesti tulee huomioida sijaiset ja vasta aloittaneet opettajat. Yhdyshenkilöiden kautta myös tarjotaan mahdollisia Kulttuuripolun lisäsisältöjä eri ryhmille.

Kulttuuripolun yhdyshenkilöt muistuttelevat retkisisältöjen varaamisesta ja tarvittaessa auttavat mm. esitysten järjestelyissä ja ilmoittautumisten varmistamisessa.

Kulttuuripolun yhdyshenkilöillä on keskeinen rooli Kulttuuripolun kehittämisessä yhdessä Janakkalan kunnan ja Kulttuurikeskus ARXin kanssa.

Vaihtuko Kulttuuripolun yhdyshenkilö koulussasi? Ilmoita siitä Janakkalan kulttuurituottajalle: anna-milla.vainio@janakkala.fi

KESTÄVÄ KEHITYS KULTTUURIPOLULLA

Kulttuurikeskus ARXin toiminta tukee kestävää kehitystä. Kulttuuripolkujen toiminnassa huomioidaan sosiaalinen, kulttuurinen, ekologinen sekä taloudellinen kestävyys. Sisältöjen tavoitteena on, että kulttuuritoimintaa pystytään tarjoamaan kaikille yhdenvertaisesti, kestävästi ja sillä ajatuksella, että lapset ja nuoret oppivat elämään, ajattelemaan, keskustelemaan ja toimimaan yhteistyössä luonnon sekä toistensa kanssa ja osana yhteiskuntaa.

Koko Kulttuuripolun toimintaa ohjaa vastuullisuusajattelu. Kulttuuripolun sisällöt ja materiaalit perustuvat lähtökohtaisesti yhteiskäyttöön. Resursseja suunnataan tavaran sijaan elämyksiin. Esimerkiksi ARXin lainattavat materiaalit ovat käytettävissä aina uudelleen ja omatoimimateriaaleissa on useita sisältöjä, jotka yhdistävät taiteen menetelmät ja lähiluonnon.

1. LUOKKA

SOITINHUPIA -TYÖPAJA

Miten saat kastelukannun, vesipyssyn tai simpukan soimaan? Työpajan keskiössä ovat luonnon- ja kierrätysmateriaaleista valmistetut kiehtovat ja hullunkuriset soittimet. Pajassa rakennamme myös yhden tai pari yksinkertaista soitinta, mm. wc- tai talouspaperin hylsystä tehdyn helistimen tai muovipullotrumpetin. Soittimiin perehtymisen ja niiden kokeilun lisäksi työpajassa pohditaan miten voimme toimia ympäristön ja kestävän kulutuksen hyväksi.

Uulun työpaja kiertää viikolla 38 ja sitä varten on hyvä kerätä kierrätysmateriaaleja valmiiksi!

OPETTAJAN MUISTILISTA

1. Soitinhupia-esitys kiertää ekaluokkalaisten vieraana Janakkalan kouluilla viikolla 38. Esitysajat välitetään koulujen Kulttuurivastaavien kautta.
2. Varaa tila
3. Ota esiintyjä vastaan ja huolehdi, että luokat saapuvat esitykseen ajoissa
4. **Pyydämme keräämään lapsille työpajaan mukaan materiaaleja soitinten rakentamista varten. Jokaiselle oppilaalle olisi hyvä saada mukaan yksi vessapaperihylsy (talouspaperihylsy käy myös). Lisäksi voi ottaa mukaan puhtaita käytettyjä muovirasioita (mikroruokia tms), tyhjiä muovisia limsa/mehupulloja ja purkkeja.**

VASTAAVUUS

Musiikki: laulaminen ryhmän jäsenenä, musiikillinen kulttuuriperintö
L2 kulttuuriperintö, uuden kulttuurin luominen, itseilmaisu, L1 vuorovaikutustaidot, mielikuvitus, esteettinen ajattelu,

A close-up photograph of a forest floor covered in vibrant green moss. Several small, light-colored mushrooms with thin stems are scattered among the moss. Some dry, brown leaves are also visible, adding texture to the scene.

2. LUOKKA

YMPÄRISTÖTAIDE -OMATOIMIPAJA

Kakkosluokkalaisten Aistien metsäretki -omatoimimateriaali tutustuttaa lähimetsään kaikkia aisteja käyttäen. Aistien metsäretkellä pohditaan alueen monimuotoisuutta sekä tutustutaan jokamiehenoikeuksiin. Omatoimimateriaali sopii hyvin toteutettavaksi syksyn aikana.

XX OPETTAJANMUISTILISTA

1 Voit itse valita sopivan ajankohdan omatoimimateriaalin käyttöön

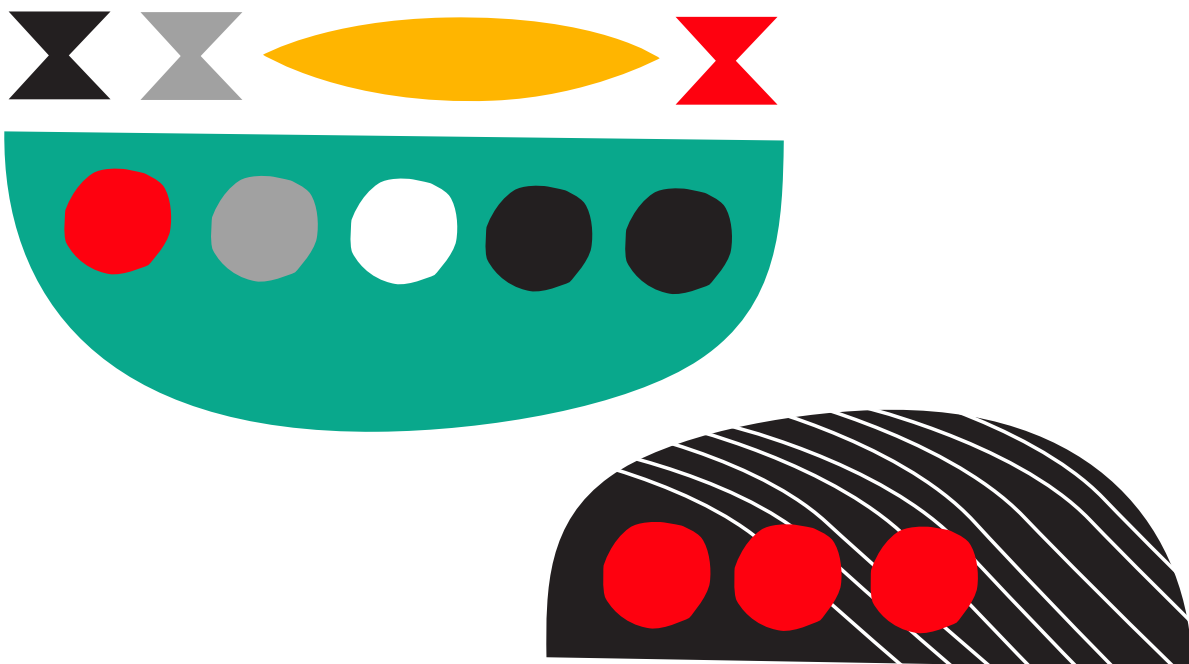
2. Varaa materiaali: <https://link.webropol-surveys.com/Participation/Public/1c933a7b-b3f4-4b7f-878d-dcde6ef3076b?displayId=Fin1580100>

VASTAAVUUS

Ympäristöoppi: ympäristösuhde, oma keho, itsetuntemus, lähiympäristön tutkiminen

Liikunta: luonnossa liikkuminen luovasti

L1 vuorovaikutustaidot, mielikuvitus, esteettinen ajattelu,

3. LUOKKA

SUURI KUOROPROJEKTI

Suuri kuoroprojekti on kolmasluokkalaisten ainutlaatuinen matka Sibeliuksen kuoromusiikkiin. Kolmasluokkalaiset pääsevät osaksi suurta kuoroa, joka esiintyy kevään yhteiskonsertissa kapellimestarin johdolla ja orkesterin säestämänä. Kuoronjohtaja Ismo Savimäki harjoituttaa lapsia kuorolauluun omalla koululla lukuvuoden aikana.

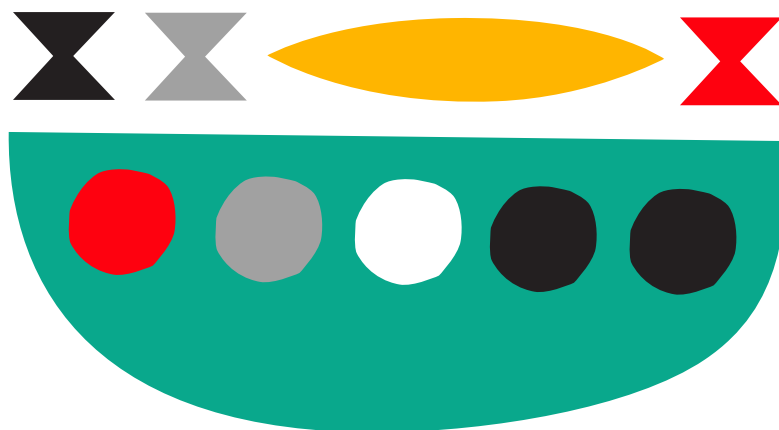
XX OPETTAJANMUISTILISTA

1. Ismo Savimäki on yhteydessä opettajiin lukuvuoden harjoitusajoista.
2. Opetelkaa lauluja yhdessä lukuvuoden aikana aamunavauksessa, jonoissa ja odottelutilanteissa tai vaikka yllätyskonsertteina koulun väelle tai vanhemmille.
3. Tiedota vanhempia Suuresta kuoroprojektista. Materiaalin saat ARXilta.
4. Konserttimatkan ohjeet ja aikataulun saat keväällä.
Konserttipäiväksi on suunniteltu 25.4. Muutokset ovat mahdollisia.
ARX kustantaa tarvittavat kuljetukset (katso s. 7).
5. Anna palautetta:

<https://link.webpolsurveys.com/S/1F2508FB24CF4AF8>

VASTAAVUUS

Musiikki: laulaminen ryhmän jäsenenä, musiikillinen kulttuuriperintö
L2 kulttuuriperintö, uuden kulttuurin luominen, itseilmaisu, L3 käytöstavat
esiintymistilanteessa, retkitaidot, L6 projektin toteuttaminen, ryhmässä toimiminen

4. LUOKKA

IMPROPAKETTI -OMATOIMIMATERIAALI

Impropaketin iloinen materiaali johdattaa heittäytymään improvisaatioteatterin pariin. Omatoimisisällössä on ohjeet opettajalle ja erilaisia harjoituksia, jotka johdattavat matalalla kynnyksellä improvisaation pariin. Materiaali antaa työvälineitä tutustumiseen ja ryhmäytymiseen, luovuuteen ja keskittymiseen, yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen sekä tarinoiden ja tunteiden käsittelyyn. Lystitakuu!

XX OPETTAJANMUISTILISTA

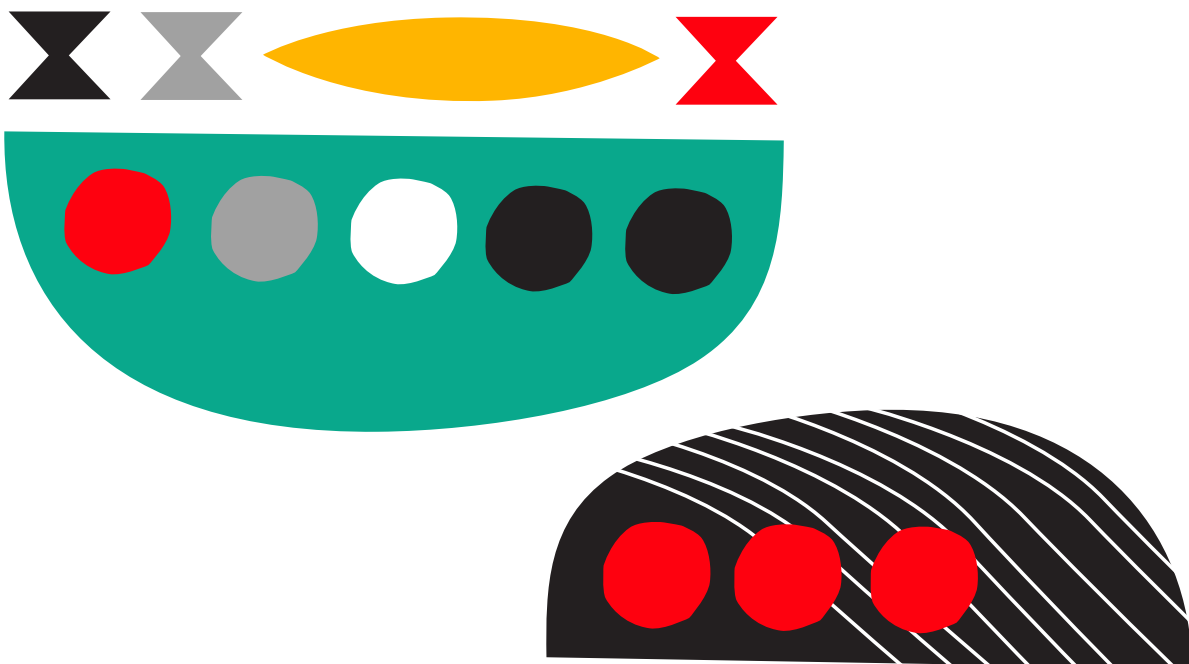
1 Voit itse valita sopivan ajankohdan omatoimimateriaalin käyttöön

2. Varaa materiaali: <https://link.webpolsurveys.com/S/3F0A4BD71D171022>

VASTAAVUUS

L1 vuorovaikutustaidot, mielikuvitus, tutkiva oppiminen

L2 uuden kulttuurin luominen, itseilmaisu, L6 ryhmässä toimiminen

5. LUOKKA

MEDIA- KASVATUSPAJA

ARXin taidekasvattaja Viljami Tabellin ohjaamissa työpajoissa oppilaat pääsevät tekemään vinkkausvideoita nuoremmilleen. Vitokset miettivät, mitä tärkeitä turva- ja hyvinvointitaitoja älylaitteilla toimittaessa tarvitaan. Mietintöjen perusteella tuotetaan ytimekkäitä vinkkivideoita eka- ja tokaluokkalaisille. Tavoitteena on terävöittää hyviä käyttäytymismalleja älylaitteilla ja ymmärtää oma rooli myös roolimallina ja esimerkkinä nuoremmilleen. Pajan sisältöön saattaa tulla muutoksia keväällä 2024.

OPETTAJAN MUISTILISTA

1. Vahvista taidekasvattajan lähettämä paja-aika.
2. Tutustu samassa viestissä saamiisi ennakkovalmisteluohjeisiin ja toimi niiden mukaan, että saatte parhaan mahdollisen työpajakokemuksen.
3. Anna palautetta! Pyrimme kehittämään työpajoja ja Kulttuuripolkua opettajilta ja oppilailta kerätyn palautteen perusteella. Kootkaa siis ajatuksia yhteen ja antakaa palautetta.

<https://link.webpolsurveys.com/S/1F2508FB24CF4AF8>

VASTAAVUUS

Äidinkieli: medialukutaito

Ympäristöoppi: oma mediasuhde ja hyvinvointi

L3 teknologian vaikutus hyvinvointiin, teknologian vastuullinen käyttö

L4 digitaalisten viestien tulkitseminen, L5 käytännön TVT-taitojen harjoittelu, vastuullisuus, L7 median vaikutukset ja mahdollisuudet

TÄRPPI

Syvennä mediakasvatusosaamista ja tutustu ARXin yhteistyössä

Aimokoulun ja Kino Tavastin kanssa tekemään Media-aski -sivustoon.

Sivustolta löytyy tietoa opettajille, vanhemmille ja oppilaille

ajankohtaisista mediailmiöistä ja mediahyvinvoinnista sekä ohjeita mediataiteen tekemiseen:

<https://www.media-aski.net/>

6. LUOKKA

OPPILAAT KONSERTIN TUOTTAJINA

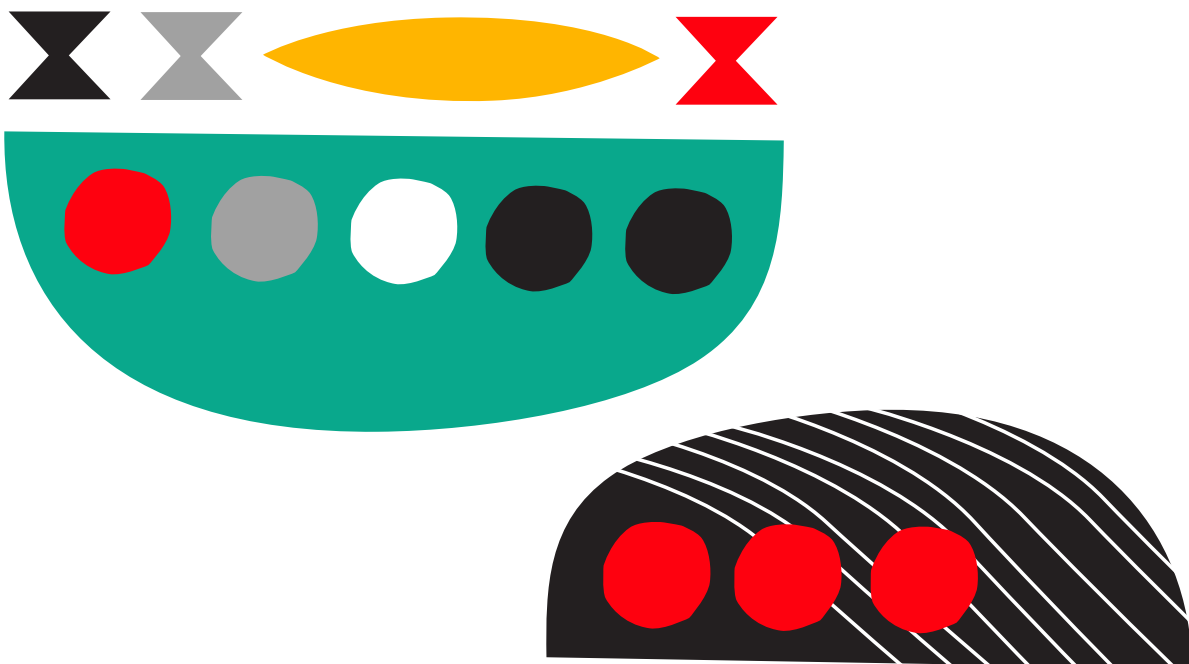
Alakoulujen vanhimpina 6-luokkalaiset tuottavat kevään 2024 konsertti joka kouluun –kiertueen konsertit tai halutessanne jonkin muun koulun juhlista. Konserttikeskuksen materiaalien avulla tutustutaan tapahtuman tekemiseen ja erilaisiin tehtäviin mitä se pitää sisällään. Koulukonserttiin saadaan uusi näkökulma kun oppilaat eivät pelkästään koe, vaan osallistuvat konsertin tuottamiseen.

XX OPETTAJANMUISTILISTA

1. Tutustu oppilaat konsertin tuottajina -malliin Konserttikeskuksen sivuilla <https://www.konserttikeskus.fi/konsertit/okt/>
2. Valitessanne Konsertti joka kouluun -konsertit tuottamisen, ilmoittaudu saman sivun kautta

VASTAAVUUS

- L1 vuorovaikutustaidot, tutkiva oppiminen
- L2 Taide-elämys, toimiminen taiteilijoiden kanssa
- L6 projektin toteuttaminen, ryhmässä toimiminen

1.-6. LUOKILLE

KONSERTTI JOKA KOULUUN

Konsertti joka kouluun -kiertueella esiintyy tänä vuonna MeNiños.

MeNiños yhdistää latinalaisen amerikan kiehtovat rytmit, kieli- ja lyömäsoitinten soinnin ja monikielisen laulun monipuoliseksi ja interaktiiviseksi musiikilliseksi elämykseksi. MeNiñosin musiikillisella matkalla kuullaan monenlaista musiikkia ympäri maailman mm. rytmikkään latinalaisamerikkalaisen musiikin eri traditioista. Yleisö pääsee osallistumaan laulaen ja rytmittellen – saatetaanpa konsertissa päästä tanssimaankin!

Kolumbialaisen Natalia Castrillonin, portugalilaisen João Luísín ja suomalaisen Tomas Takolanderin saumaton yhteistyö soi maailman säveltä ja rytmiä. Esitykset tulevat kouluihin 2024 viikolla 8. Ohjeita ja aikataulu toimitetaan alkuvuodesta koulujen yhteyshenkilöiden kautta. Lisätietoja:

<https://www.konserttikeskus.fi/konsertti/meninos/>

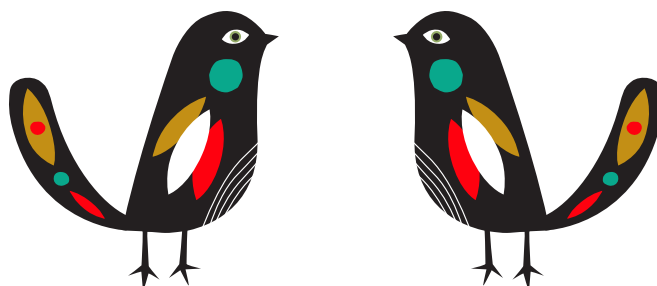

KOULUKINO

Keväällä 2024 tarjolla on 1-2 koulu- ja naperokinoviikkoa kunnan omassa KINO - Tervakoski -elokuvateatterissa. Kulttuuripolku tarjoaa näytökset, mutta mahdollisista kuljetuskustannuksista koulu vastaa itse. HUOM! Yksi näytös/ryhmä.

Lisätietoa tarjolla olevista elokuvista tulee KINOn sivuille 2024. Varaukset elokuvista ja ajankohdasta tehdään ohjeiden mukaan.

Pyritään varaamaan täysiä näytäntöjä säästääksemme resursseja muihin taide-elämyksiin!

ARXIN MATERIAALIPANKKI JA LAINATTAVAT

ARX on tuottanut paljon koululaisille suunnattuja taidelähtöisiä omatoimimateriaaleja. Osa materiaaleista löytyy verkosta tulostettavina työpajaohjeina ja osa on kouluille lainattavina taidelaukkuina tai pienoisnäyttelyinä. Kaikki materiaalit ovat maksuttomia.

Materiaalipankki

Suurin osa ARXin omatoimiohjeista löytyy ARXin materiaalipankista. Tutustu sisältöihin ja tee varaus!

<https://www.kulttuurikeskusarx.fi/materiaalipankki/>

Oudot soittimet

Oudot soittimet on musiikin aarrearkku. Laukku sisältää omintakeisia soittimia, kuten ainutlaatuisen parikanteleen, Thereminin sekä monenlaisia kilkattimia. Laukussa on ohjeet musiikkituokion järjestämiseen. Taidelaukun voi varata materiaalipankista.

Revi se!

Nouda Janakkalan kulttuurituottajalta Revi se! materiaali ja heittäydy runouden pariin. Lainattava materiaali sisältää Kaisa Happonen ja Karri "Paleface" Miettisen runokirjan sekä ohjeita sanataiteen pariin. Aineiston voi varata: anna-milla.vainio@janakkala.fi

Media-aski

Media-aski on ARXin, Kino Tavastin ja Aimokoulun yhteistyössä tuottama verkkosivusto, josta löytyy ajankohtaisia mediakasvatussisältöjä. Askista löytyy omat sivut oppilaille, opettajille ja vanhemmille. Media-askiin lisätään uusia sisältöjä aika ajoin. Askin löydät osoitteesta: <https://www.media-aski.net/>

Lisää materiaaleja sekä varauslinkit löydät ARXin verkkosivuilta:

<https://www.kulttuurikeskusarx.fi/materiaalipankki>

HUOM! Tutustu ja sovelle. Osa varhaiskasvatuksen ja yläkoulujen sisällöistä soveltuu myös alakoululaisille.

HUOM! Janakkalan kunnalla on Sämplää koulua -laukku ja Revi Se -laukku. Näitä voi varata suoraan anna-milla.vainio@janakkala.fi. Nouto ja palautus on kunnantalolta tai sovitusti.

MAKSUTTOMAT RETKIKOhteet

Ryhmät ovat tervetulleita vierailemaan kohteissa maksutta.
Kuljetuskustannuksista ryhmät vastaavat itse.

Kulttuurikeskus ARX

Kulttuurikeskus ARXin Galleria ARX tuottaa lapsille ja nuorille suunnattuja näyttelyitä. Näyttelyihin liittyy aina myös mahdollisuus työpajoihin. Opastamme päiväkotij- ja koululaisryhmiä ma, ke ja pe. Opastuksista tiedotetaan ARX-Uutiskirjeissä. Käynnit ovat aina maksuttomia.

Tutustu Galleria ARXin näyttelyohjelmaan ja avoinnaoloaikoihin osoitteessa:

<https://www.kulttuurikeskusarx.fi/arx-talo/galleria-arx/>

Hämeenlinnan Taidemuseo

Kaikki lapset ovat aina tervetulleita Hämeenlinnan taidemuseoon. Museo tarjoaa maksuttomat näyttelykäynnit. Lisäksi taidemuseosta voit varata luokkasi käyttöön työpajatilan vaikka opettajavetoiselle oppitunnille tai hakea lainattavia taide- ja virikekokonaisuuksia.

Varaukset: opastus varataan ennakkoon museon lipunmyynnistä
puh. (03) 621 2669, 621 3017

Alle 18-vuotiaat pääsevät museoon ilmaiseksi, kantahämäläisille koululais- ja opiskelijaryhmille myös opastus on ilmainen. Opintokäynneille ryhmät voivat tulla myös ennen museon varsinaista aukioloaikaa.

Hämeenlinnan Taidemuseo, Viipurintie 2

Hämeenlinnankaupungimuseo

Hämeenlinnan kaupungimuseon **Museo Skogsterin** näyttelyt, **Palanderin talon** kotimiljö ja **Sibeliuksen syntymäkot**i ovat kaikille päiväkotiryhmille avoimia vierailukohteita.

Kulttuuripolun sisältöjen lisäksi museot tarjoavat ilmaisen sisäänpääsyn ja opastuksen. Vierailut varataan suoraan museokohteista.

Kaipaatko lisätietoja tai lisätehtäviä ryhmällesi? Ota yhteyttä:
Annaliina Granqvist, annaliina.granqvist@hameenlinna.fi,
040 869 6264

Museo Skogster

Raatihuoneenkatu 8

museoskogster@hameenlinna.fi / 03 621 2979.

HUOM! Voit varata ennakoon museon seminaaritila Andersin maksuttomasti luokkasi käyttöön tunniksi museokäynnin yhteydessä.

Palanderin talo

Linnankatu 16

palanderintalo@hameenlinna.fi / 03 621 2967.

Sibeliuksen syntymäkoti

Hallituskatu 11

sibeliuksensyntymakoti@hameenlinna.fi / 03 621 2755.

KOULULAISTEN KIRJASTO

Tutustutaan omaan lähikirjastoon tai kirjastoautoon. Kirjavinkkausta ja satuja, kirjapaketteja eri aiheista:

- kirjapaketteja eri aiheista (päiväkodit ja 1.-9. -luokkalaiset)
- kirjavinkkausta (1.-9. -luokkalaiset)
- runovinkkausta (1.-6. -luokkalaiset)
- tiedonhaunopetusta (2.-9. -luokkalaiset)
- satuja (päiväkodit ja 1.-3. -luokkalaiset)

Varaa tarvittaessa vierailuaika:

Turenki: neuvonta p. 03 680 1390, neuvonta@janakkala.fi.

Tervakoski: p. 03 680 1700, tervakoski.kirjasto@janakkala.fi.

Kirjastoauto: p. 03 680 1387, katri.hartojoki@janakkala.fi.

NUKKETEATTERIA LÄHIKIRJASTOSSA

Kirjaston oma nukketeatteri Marjuttu tarjoaa esityksiä eri teemoista päiväkodeille sekä 1.-6. -luokkalaisille. Nukketeatteriesityksiä järjestetään Turengin ja Tervakosken kirjastoissa, tarvittaessa myös omalla päiväkodilla tai koululla.

Kysy lisää ja varaa aika: pääkirjaston neuvonta p. 03 680 1390, neuvonta@janakkala.fi.

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Kulttuuripolkua koordinoi

Janakkalan kunnan kulttuuritoimi

Anna-Milla Vainio, kulttuurituottaja

sähköposti: anna-milla.vainio@janakkala.fi

Puh. 050 330 8923

janakkala.fi/palvelut/kulttuuri/kulttuurikasvatus/

Kulttuurikeskus ARX

kulttuurikeskusarx.fi

Janakkalan Kulttuuripolun yhteyshenkilö:

Ilona Härö

Sähköposti: ilona.haro@hameenlinna.fi

Puh. 040 869 6473

Instagram: [@arxgrammi](https://www.instagram.com/arxgrammi)

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Janakkala